

Халқаро конференция

«Конституциявий ислохотнинг моҳияти ва аҳамияти:

Янги Ўзбекистон – Янгиланаётган Конституция»

Пойтахтимиздаги «Congress Hall» мажлислар залида ўтказилган халқаро конференция ушбу мавзуга бағишланди. Олий Мажлис ҳуқуқдаги Қонунчилик муаммолари ва парламент тадқиқотлари институти, Тошкент давлат юридик университети ва Демократик жараёнларни таҳлил қилиш маркази ташкил этган мазкур анжуманда хориж мамлакатларидан етакчи сиёсатчилар, давлат арбоблари, экспертлар ва олимлар, шунингдек, БМТ, БМТ ТД, ЕИ, ЕХХТ ва бошқа нуфузли халқаро ташкилотлар вакиллари иштирок этдилар.

Таъкидландики, кейинги йилларда Ўзбекистон инсон ҳуқуқ ва эркинликлари, қонуний манфаатларини амалга оширишга катта эътибор қаратилаётган жадал демократик ислохотлар мамлакатни сифатида дунё ҳамжамияти томонидан тан олинмоқда.

Бўлажак конституциявий ислохотнинг муҳим демократик таркибий қисми – бу тузатишлар фақат

умумхалқ овоз бериши йўли билан жорий этилишидир. Анжуманда мамлакат Конституциясига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш давлат бошқаруви ва жамият тузилиши моделининг долзарблигини белгилловчи замонавий воқеликка мос жараён экани таъкидланди.

Конференция 5 та асосий сессияга бўлинган ҳолда ўтказилди ва уларда конституциявий ислохотнинг энг муҳим ва долзарб ма-

салалари атрофлича муҳокама қилинди.

Хусусан, биринчи сессия Ўзбекистон томонидан демократик, ҳуқуқий, ижтимоий ва дунёвий давлат қуриш масалаларини ўз ичига олган конституциявий ислохотнинг асосий йўналишларига бағишланди.

Шунингдек, анжуманда инсон ва фуқаронинг ҳуқуқ ва эркинликларини таъминлаш, ижтимоий йўналтирилган бозор иқтисодиёти ривожланишининг конституциявий механизмларини кучайтириш, ҳокимиятнинг қонун чиқарувчи, ижро этувчи ва суд бўғинларини янада демократлаштириш ҳамда давлат ва жамият қурилиши тизимида фуқаролик жамияти институтларининг ролини кучайтириш масалалари кўриб чиқилди.

Гулрухбегим ОДАШБОВА
«ISHONCH»

Муддатидан олдин овоз бериш бошланди

«Ўзбекистон Республикасининг референдуми тўғрисида»ги қонуннинг 351-моддасига кўра, референдум куни ўз яшаш жойида бўлиш имкониятига эга бўлмаган овоз берувчи муддатидан олдин овоз бериш ҳуқуқига эга. Бу жараён референдумга ўн кун қолганида бошланиб, уч кун қолганида тугалланади.

Марказий сайлов комиссияси Ўзбекистон Республикаси Конституциявий қонуни бўйича референдумда муддатидан олдин овоз бериш муддатини **2023 йил 19 апрель – 26 апрель** кунларига белгиланган. Фуқаролар **иш кунлари соат 9:00 дан соат 18:00 га қадар, дам олиш ва байрам кунлари соат 12:00 дан соат 16:00 га қадар** референдум участкасига бориб, муддатидан олдин овоз бериши мумкин.

Кеча референдум участкаларида мазкур жараён бошланди.

2023-yil
20-aprel
payshanba
№ 49-50
(4802)

Ishonch

Yurt taraqqiyoti yo'lidagi birlashaylik!

Ўзбекистон касба уюшмалари Федератсияси нашри • Gazeta 1991-yil 21-martdan chiqa boshlagan

Саховат

Мамлакатимизда кам таъминланган, эҳтиёжман оилалар ҳар томонлама қўллаб-қувватланмоқда. Бундай хайрли ишларда Ўзбекистон касба уюшмалари Федерацияси кўпчиликка намуна бўлаётир. Айни кунларда эса Рамазон ойи муносабати билан хайр-саховат тadbирлари кенг кўламда амалга оширилмоқда.

Кўнгилга ташриф

Яқинда Федерация мутасаддилари пойтахтимизнинг Бектемир туманида бўлиб, туман ҳокими ва ҳокимлик вакиллари иштирокида бир қатор маҳалаларда яшовчи оилалар ҳолидан хабар олишти. Ногиронлиги бор хотин-қизларга моддий ёрдам ва реабилитация воситалари топширилди.

– Рамазон ҳайити арафасида эшик қоқиб келган яхши инсонларни кўриб, жуда суюндим. Бу каби йўқловлар ҳаммиса кўнглимни тоғдек юксакларга кўтарди, – дейди «Забардаст» маҳалласида истиқомат қилувчи Оминахон Рўзиматова. – Ёшим этмишни қоралаганда дардга чалиндим. Шукур, ёлғизлигим қолганим йўқ. Маҳалла фаоллари, касба уюшма вакиллари доимо ҳол-аҳолимини сўраб туришибди. Барчаси учун эл бошида турган Президентимизга кўпдан-кўп раҳматлар айтаман.

«Иқбол» маҳалласида яшовчи Александр Сен ва Евгений Сен туғма ногирон. Бу эгизаклар давлатимизнинг доимий эътиборида. Уларга ҳам махсус

Самандар АБДУРАИМОВ олган суратлар

электр ногиронлик аравачаси тақдим этилди. Шу кунни туманда истиқомат қилувчи 10 та оила аъзосига ногиронлик аравачаси топширилди. Хусайн Бойқаро номидида маҳаллада яшовчи Ўлмасбуви Наримбетовага эса даволаниши учун кетадиган сарф-харажатлар қоплаб берилди. «Ийк ота» маҳалласида яшовчи Саодат Сайдалевага эшитиш мосламаси топширилди.

Салим АБДУРАИМОВ
«ISHONCH»

ҚАТАҒОН ҚИЛИНГАН 208 НАФАР ШАХС ОҚЛАНДИ

Тарихда юз берган хатоларни тўғрилаш, бир пайтлар эгилган ҳақиқатни тиклаш – адолатдандир, десак, хато бўлмайди. Зеро, бу дунёда адолат борлиги ва ҳеч қачон завоқ топмаслигининг яққол исботи ҳамдир.

Қатағонга учраб қамалган, ўлимига ҳукм қилинган аждодларимизнинг ўзлари бу ёруғ дунёни тарқ этган. Уларга бу адолат керакми ўзи, деган савол пайдо бўлиши ҳам мумкин. Албатта, уларнинг ўзлари бўлмаса ҳам авлодлари бор.

Шунинг учун ҳам мустабид тузум даврида ноҳақ айбланган, мол-мулки мусодара этилиб, ўзлари қувғини қатағонга дучор этилган аждодларимиз номи оқлаш йўлида изчил ишлар амалга оширилмоқда.

Президентимизнинг 2020 йил 8 октябрдаги «Қатағон қурбонларининг меросини янада чуқур ўрганиш ва улар хотирасини абадийлаштиришга доир қўшимча

чора-тадбирлар тўғрисида»ги фармойиши қабул қилингани бунга кенг йўл очди.

Фармойиш ижросини таъминлаш мақсадида қатағон қурбонларининг меросини янада чуқур ўрганиш, улар хотирасини абадийлаштириш ишларини ташкил этиш ва мувофиқлаштириш бўйича Республика ишчи гуруҳи тузилган.

Қатағон қурбонларининг номларини тиклаш ва хотирасини абадийлаштириш бўйича «Йўл харитаси» тасдиқлангач, уларнинг номларини аниқлаш борасидаги излашлар кўлами кенгайди. Масъулларга вазирлик ва идораларнинг идоровий архивларидан фойдаланиш имконияти яратилди.

Шунингдек, илмий-тадқиқот ишларини амалга ошириш жараёнида аниқланган, айрим сабабларга кўра реабилитация қилинмаган қатағон қурбонлари номларини оқлаш юзасидан белгиланган тартибда таклифлар киритиш белгиланган.

Олий судда муайян сабабларга кўра реабилитация қилинмаган қатағон қурбонларининг номларини оқлаш ва уларнинг хотирасини абадийлаштириш масалалари бўйича ишчи гуруҳи тузилган.

Ишчи гуруҳнинг изчил саъй-ҳаракати туфайли сўнги йилларда совет даврида қатағон қилинган 408 нафар ватандошимиз реабилитация қилиниб, оқланди.

Олий судга яна 208 нафар шахсга оид 3 та жиноят иши келиб тушиб, ишчи гуруҳ томонидан ўрганиб чиқилди.

Бош прокурор ўринбосари томонидан юқорида кўрсатилган жиноят ишлари юзасидан Олий суднинг Жиноят ишлари бўйича судлов ҳайъатига апелляция протестини бериш муддатини тиклаш ҳақидаги илтимосномалар ҳамда апелляция тартибда протестлар келтирилган.

Ушбу жиноят ишлари Олий суд раиси ўринбосари Икром Муслимов раислигида ўтказилган очик суд мажлисларида кўриб чиқилди. Илтимосномалар ва протестлар қаноатлангандир.

Жиноят-процессуал кодексининг 83-моддасига асосан жами 3 та жиноят иши бўйича 208 нафар шахсга нисбатан Олий суд Жиноят ишлари бўйича судлов ҳайъати апелляция инстанциясининг оқлов ҳукми чиқарилиди.

Норгул АБДУРАИМОВА,
ЎзА мухбири

Қашқадарё вилояти

ОРЗУ-УМИДЛАРИМИЗ РЎЎБИ АКС ЭТГАН

Янгиланаётган Конституция юзасидан турли ёшдаги, касбдаги юртдошларимиз томонидан билдирилаётган фикрлар, таклифлар, ўтказилаётган баҳс-мунозараларни жуда мамнуният билан кузатиб боряпман. Қувонарли жиҳати, муҳокамалар халқимизнинг дунёқараши, ҳаётга муносабати сезиларли даражада ўзгаришни намён этмоқда.

Конституциявий қонун лойиҳасини ўқиб, унда инсонни қадрлаш, унинг шаънини муҳофаза қилиш, муносиб яшашни таъминлаш мустақамлаб кўйилганига амин бўлдим. Хусусан, унинг 42-моддасида белгиланганидек, ҳар ким муносиб меҳнат қилиш, касб ва фаолият турини эркин танлаш, хавфсизлик ва гигиена талабларига жавоб берадиган қулай меҳнат шaroитларида ишлаш, меҳнати учун ҳеч қандай камситиларсиз ҳамда меҳнатга ҳақ тўлашнинг белгиланган энг кам миқдоридан кам бўлмаган тарзда адолатли ҳақ олиш, шунингдек, ишсизликдан қонунда белгиланган тартибда ҳимояланиш ҳуқуқига эга.

Фуқаро муносиб ҳаёт кечираши учун иш билан таъминланса, иш ҳақини ўз вақтида олиш имкониятига эга бўлса, ҳеч қачон маҳалла оқсоқолининг ёки бошқа раҳбарларнинг эшигини тақиллатиб бормади. Ҳужжат лойиҳасининг 43-моддасидаги «Давлат фуқароларнинг бандлигини таъминлаш, уларни ишсизликдан ҳимоя қилиш, шунингдек, камбағалликни қисқартириш чораларини таъминлаш, уларни ишсизликдан ҳимоя қилиш, шунингдек, камбағалликни қисқартириш чораларини таъминлаш, уларни ишсизликдан ҳимоя қилиш, шунингдек, камбағалликни қисқартириш чораларини таъминлаш» деган қоидаларни бутун жамоатчилигимиз олқишлаб кутиб олишининг боиси ҳам шунда.

Яқин-яқингача катта-кичик амалдорлар томонидан мактаб ўқувчиларининг, ўқитувчиларнинг, шифокорларнинг, бошқа меҳнат жамоалари вакилларининг исталган пайтда мажбурий меҳнатга жалб этилиши оддий воқеага айланиб қолган эди. Айниқса, пахта терими мавсуми даврида бу миллатнинг заҳматига айланарди. Юртбошимизнинг улкан жасорати билан мажбурий меҳнатга чек қўйилганини ҳалигача айримлар тасаввурига сифира олмайди.

Мажбурий меҳнатга, болалар меҳнатининг боланинг соғлиғига, хавфсизлигига, ахлоқига, ақлий ва жисмоний ривожланишига хавф солувчи, шу жумладан, унинг таълим олишига тўсқинлик қилувчи ҳар қандай шакллари тақиқланиши энди лойиҳанинг 44-моддасида Конституциявий қонун даражасида белгилаб қўйилди. Конституциявий қонун лойиҳаси миллионлаб юртдошларимиз томонидан қўллаб-қувватланаётгани бежиз эмас. Чунки унинг мазмун-моҳиятига инсоннинг ҳуқуқ ва манфаатларини ишончли ҳимоялаш, орзу-умидларини рўёбга чиқариш мақсади сингдирилган.

Умумхалқ овози билан қабул қилинадиган бу муҳим ҳужжат, шубҳасиз, мамлакатимиз тараққиёти, халқимизнинг бахту саодати, муносиб турмуш даражасига эришиши учун ҳуқуқий асос бўлажак.

Эсон РАЖАБОВ,
Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган ёшлар мураббийси

БИЗНИКИ! КОНСТИТУЦИЯ ЎЗИМИЗНИКИ!»

ШАХСГА ОИД МАЪЛУМОТЛАР ДАХЛСИЗДИР

«Ўзбекистон Республикаси Конституциясига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида»ги Конституциявий қонун лойиҳасида акс этган шахсий ҳуқуқ ва эркинликлар – инсон қадри тамойилларига ҳамоҳангдир.

Кишиларнинг шахсий ёки оилавий сирини ташкил этувчи ҳар қандай маълумот дахлсиз ҳисобланади. Шахсий ҳаёт дахлсизлигини бузиш деганда, нафақат кишини ёки унинг оиласини обрўсизлантирувчи, шаънини ерга урувчи маълумотларни, балки шахснинг ўзи махфий бўлишини истаган маълумотларни тарқатиш ҳам англашилади.

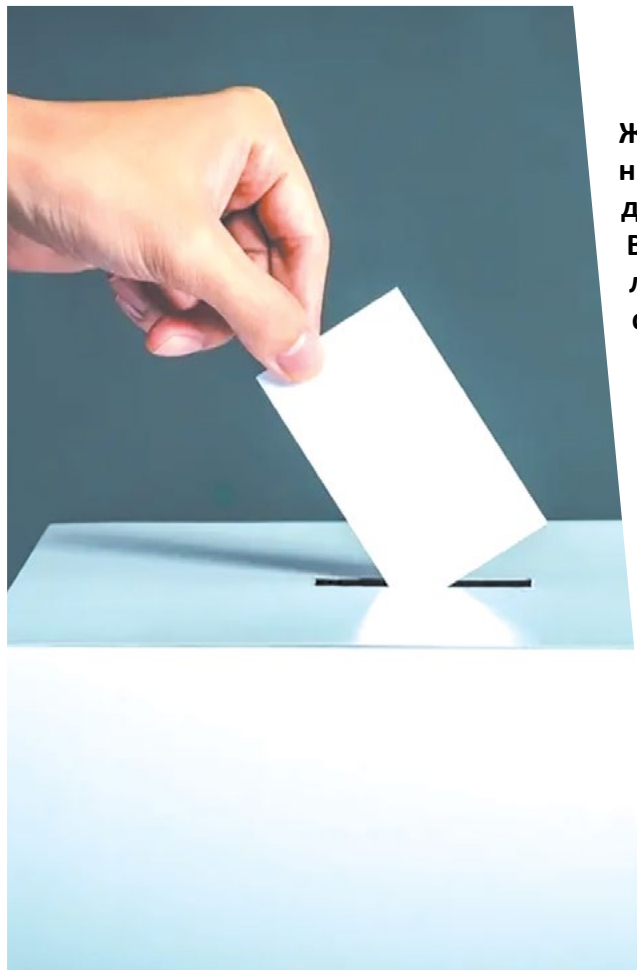
Янги таҳрирдаги Конституцияда ҳар ким ўз шахсига доир маълумотларни ҳимоя қилиш, жумладан, нотўғри маълумотлар тузатилишини, ўзи тўғрисидаги ноўрин маълумотлар йўқ қилинишини талаб қилиш ҳуқуқига эгаллиги белгиланмоқда.

Ҳозирги кунда ижтимоий тармоқларда кечаётган жараёнлар фуқароларнинг шахсий ва биометрик маълумотлари, ёзишмалари сақланиши ва тарқатилишида ташқи таъсирлардан ҳимояланиш заруратини юзага келтирмоқда. Шу нуқтаи назардан Конституцияда дахлсизлик ҳуқуқи сифатида шахсий, оилавий сир ва маълумотларнинг ноқонуний тўпланиши ва тарқатиб юборилиши чекланади. Шунингдек, ёзишмалар, телефон орқали сўзлашувлар, почта, электрон хабарлар сир сақланиши ҳуқуқи берилмапти. Бу ҳуқуқнинг чекланишига эса фақат қонунга мувофиқ, суднинг қарорига асосан йўл қўйилади.

Яна шунини таъкидлаш ўринлики, янгиланаётган Конституциянинг 31-моддаси билан инсоннинг шахсий сир, мулк ва ҳаёт дахлсизлиги тўлиқ кафолатланади. Жумладан, ҳеч кимнинг уй-жойига унда яшовчи шахсларнинг рухсатсиз кириш мумкин эмаслиги, хусусан, тинтув ўтказишга фақат қонунга мувофиқ тарзда йўл қўйилиши белгиланган. Шунингдек, шахс мол-мулкига таъвоуз, ўзбошимчалик билан олиб борилган «снос»лар каби инсон шаъни ва шахсини ерга урувчи ҳолатларнинг олди олиниб, шахснинг уй-жойига бўлган ҳуқуқлари дахлсизлиги таъминланади.

Қомусимизга бу каби инсон қадрини улуғловчи янги қўшимчаларнинг киритилиши замирида Ўзбекистоннинг инсонпарварлик сиёсатини кўриш мумкин.

Маъфуза ЮЛДАШЕВА,
Тошкент молия институти доценти в.б,
сиёсий фанлар бўйича фалсафа доктори (PhD)

ТАРАҚҚИЁТ КАФОЛАТИ УЧУН

Журналистика соҳасида ишлаётганимга ўттиз йил бўлди. Яқинда шу даврни ўзимча таҳлил қилдим. Ва англадимки, кейинги йиллардаги ҳақиқий маънода шу соҳада ишлабман...

Боиси гарчи цензурага йўл қўйилмаслиги қонунларимизда акс этган бўлса-да, бу тақиқ аллақачон ичимизга кириб олган экан. Шу сабаб журналистика деганда, фақат ахборот беришини таъминлаш қолган эканмиз.

...2017 йил бошларида Бош муҳарриримиздан касб-хунар коллежларидаги давомат, таълим сифатини таҳлил қилиш тўғрисида топшириқ олдик. Таҳлиллар кўрсатардики, мақола танқидий руҳда бўлади. Тўғриси айтсам, ҳар бир жумлани ҳадик ва хавотир билан ёзиб, қайта-қайта таҳрир қилдим. Кичкинагина мақолани ёзиш учун бир кун вақтим кетди. Энди уни таҳририятга жўнатиш керак эди. Яна ҳадик...

Шу тариқа «Ishonch» газетасида касб-хунар коллежларидаги давомат, таълим сифати пастлиги ҳақида бир неча танқидий-таҳлилий мақолалар чоп этилди. Узоқ йиллар даврий матбуотда бундай чиқишлар қилинмагани тўғрисида мақолалар бутун дунё ҳамжамиятининг диққатини тортди. Бизга ҳатто «Мақсадингиз Ўзбекистонни шарманда қилишми?» дея дағ-дағ билан кўнгирок қилувчилар бўлди. Аслида уларнинг ўзлари таълим-тарбияга эътиборни сусайтириш эъзига мамлакатни шармандали аҳволга олиб келишган эди.

Шу даврдан бошлаб газетамизнинг ҳар бир сониде танқидий-таҳлилий мақолалар чоп этилмоқда. Уларда кўтарилган масалаларнинг кўпчилиги ечим топмоқда.

Асосийси, биз

ж у р н а -

листик фаолиятимизни тўлақонли олиб боришимиз учун ҳеч ким тўсқинлик қилмайди. Ахборот олишимиздаги қийинчиликлар деярли барҳам топди.

Энг муҳими, янгиланаётган Конституциямизда ҳуқуқ ва эркинликлар янада мустақамланмоқда.

Мен мамлакатни тараққиётга бошловчи сўз эркинлиги бундан кейин ҳам кафолатланишини истаيمان. Шу сабабли референдумда иштирок этиб, тараққиёт кафолати учун овоз бераман.

Мўҳаббат ТўРАБОЕВА,
журналист

ЯҚДИЛЛИК БИЛАН ОВОЗ БЕРАМИЗ!

Республикамизда референдум муносабати билан «Конституция меники, сеники, бизники! Конституция ўзимизники!» шиори остида ўтказилаётган тадбирлар қизгин давом этмоқда. Жумладан, яқинда Чилонзор тумани кўп тармоқли марказий поликлиникаси ходимлари иштирокида худди шундай анжуман бўлиб ўтди. Унда қатнашганлар Бош қомусимизга киритилган тиббиёт соҳасига доир ўзгартиришлар, аҳолига берилаётган имтиёزلар ва бошқа бир қанча янгилликлардан бохабар бўлишди.

– Мен янги Конституциямиз келгусида ҳаётимиз янада фаровон бўлишини кафолатлашига ва ижобий натижаларини кўрсатишига ишонманам, – деди катта ҳамшира Дилдора Нурходжаева. – Шу боис 30 апрелда бўладиган референдумда оила аъзоларим ва жамоадолларимиз билан бирга қатнашиб, янги таҳрирдаги Конституциямиз учун овоз бераман.

Раъно МАҲКАМОВА
«ISHONCH»

